

ת"פ 3436/04/15 - מדינת ישראל נגד מ' מ', מ' מ', א' מ', מ' מ', ע"ח עו"ד ח' בולוס

בית משפט השלום בקריות

ת"פ 3436-04-15 מדינת ישראל נ' מ' ואח'
ת"פ 10291-04-15 מדינת ישראל נ' מ'

לפני כבוד השופט מוחמד עלי
בעניין: מדינת ישראל ע"י ב"כ עו"ד ש' לוי

נגד

1. מ' מ'

2. מ' מ'

3. א' מ' 4. מ' מ' ע"ח עו"ד ח' בולוס

נוכחים:

ב"כ המאשימה: עו"ד שי לוי

הנאשמים: נוכחים

ב"כ הנאשמים: עו"ד חנא בולוס

גזר דין

כתב האישום ומהלך הדיון עד כה

1. הנאשמים הורשעו על פי הודאתם בעבירה של פציעה כשהעברין מזויין לפי סעיף 335(א)(1) לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: **חוק העונשין**) בשילוב סעיף 334 וסעיף 29(א) לחוק העונשין.

2. על פי עובדות כתב האישום, ביום 24.3.2015 בשעה 14:30 הגיעו הנאשמים באמצעות רכב השייך לנאשם 2 לעסקו של המתלון במתחם תחנת הרכבת בנהריה וחנו במקום. המתלון, מר מ' ס', הוא גיסם של הנאשמים; נשוי לאחותם. לאחר שהחנו את הרכב בחניון, יצאו הנאשמים מן הרכב, זה אחר זה, כשהם מצוידים במקלות, מכסים פניהם בחולצות ובכובע קפוצ'ון בכדי להסתיר את זהותם, נכנסו דרך החניון אל האזור המסחרי כשהמתלון נמצא בעסקו. הנאשמים התחבאו מאחורי מבנה העסק על מנת שהמתלון לא

יבחין בהם; נאשם 3 נכנס ראשון אל תוך העסק כשהוא מחזיק במקל בידו והחל תוקף את המתלונן, ומיד הצטרפו אליו הנאשמים הנוספים והיכו אותו באמצעות המקלות - שמהווים נשק קר - ללא רחם. מיד לאחר מכן ברחו מן המקום כשהם מותירים את המתלונן מדמם ופצוע. כתוצאה מהמתואר נגרמו למתלונן חתכים של כ- 10 ס"מ ו- 2 ס"מ בראשו, נפיחות ניכרת בזרוע ימין וחתכים במרפק ואמה שמאל. בכתב האישום צוין כי בוצעה סגירת החתך על ידי תפרים.

3. תחילה הוגש כתב אישום נגד נאשמים 1-3 (במסגרת תיק 15-04-3436) לאחר שאלו נעצרו מיד ובסמוך לאירוע, ואילו נגד נאשם 4 הוגש כתב אישום נפרד (בתיק 15-04-10291) לאחר ש"שהיה בבריחה" עד ליום 8.4.2015 ולא אותר, עד אשר הסגיר את עצמו בתחנת המשטרה ביום 8.4.2015 בעקבות הודאת אחריות.

4. בהחלטתי מיום 9.6.2015 הוריתי על איחוד הדיון בשני התיקים ועל שמיעת הטיעונים לעונש לגבי כל הנאשמים במאוחד. למען הסר ספק, סדר הופעת הנאשמים וההתייחסות אליהם בגזר הדין תהיה כמופיע בכותרת.

5. בישיבת יום 7.4.2014, הישיבה השניה לאחר הגשת כתב האישום הודו נאשמים 1-3 בכתב האישום (ומנגד שוחררו למעצר בית). נאשם 4 הודה בעובדות כתב האישום ביום 16.4.2015 סמוך לאחר הגשת כתב האישום נגדו.

ראיות לעונש

6. במסגרת הראיות לעונש הגישה ב"כ המאשימה ראיות כלהלן:

תיעוד ממצלמות אבטחה בו ניתן לראות את הנאשמים מגיעים אל קרבת עסקו של המתלונן וכן את האופן בו הם מסווים את עצמם והצטיידותם בכלי תקיפה. (ראו - ת/1, ת/4, ת/5 ו- ת/6).

תיעוד של החבלה שנגרמה למתלונן שכולל מסמך רפואי ממנו עולה כי המתלונן קיבל טיפול רפואי בעקבות המקרה (ת/2), וכן תמונות המתעדות את הפציעה (ת/3).

כמו כן הוגשו מסמכים המעידים על בעלות נאשם 2 ברכב שאת חילוטו מבוקש וכן פרטים לגבי שווי (ת/7).

7. ב"כ הנאשמים הגיש מצדו הסכם סולחה שנערך בין הנאשמים למתלונן (ראו - נ/1) וכן העיד את מר נ' מ', ראש המועצה המקומית ***** ומי שהיה חלק מוועדת הסולחה. מר מ' ציין בעדותו כי מכובדים מהכפר ***** , בו מתגוררים הנאשמים, פנו אליו כדי לקדם עריכת סולחה בין הניצים. מר מ' ציין כי עירב

מנהיג ציבור, ולאחר מאמצים שנעשו נערכה סולחה בין הצדדים. מר מ' הוסיף כי להערכתו הסולחה הייתה מוצלחת ובמסגרתה כל אחד ויתר לשני ולא הועלה נושא הפיצוי. מר מ' הוסיף וציין כי הנאשמים היו בזמן חתימת ההסכם עצורים ועל כן הסולחה נערכה באמצעות קרובי משפחתם. בחקירתו הנגדית הסביר מר מ' כי בהסכם הסולחה צוין בין היתר כי המתלון "סולח ומוחל לנאשמים" חרף כך שהוא הנפגע, זאת מאחר וועדת הסולחה לא נכנסת לשאלה מי אשם ומי לא ומידת אשמו.

בנוסף הוגש פרוטוקול הדיון מיום 7.4.2015 בבקשת המעצר עד תום ההליכים, בו התייצב המתלון וציין בין היתר כי "העניין נסגור...עשינו סולחה... אני לא פוחד מהם" (נ/2), וכן הוגש פרוטוקול הדיון בהליך מעצר הימים מיום 26.3.2015 (נ/4).

8. לשם שלמות התמונה יצוין כי ישיבת יום 9.6.2015 שהייתה מיועדת לשמיעת הטענות לעונש נדחתה כדי לזמן את המתלון. בסופו של יום לא התייצב המתלון לדיון. בישיבת יום 29.6.2015 הודיע הסנגור כי לאחר בדיקה שנערכה התברר שאחיו של המתלון נפטר והוא נמצא באבל וביקש לטעון לעונש ולא לדחות את הדיון.

9. מטעם הנאשמים העיד גם מר ע' ס' מנהל בית ספר בכפר *****, שציין כי הוא מכיר את הנאשמים ואביהם, כי מעולם לא היו מעורבים באלימות, ותיאר אותם כאנשים שקטים.

כמו כן הגיש הסנגור תעודות הערכה ומכתבים המתייחסים לחלק מן הנאשמים אליהם אתייחס בהמשך (המסמכים נ/3 א-י"ד).

טיעוני הצדדים לעונש

10. **ב"כ המאשימה** טענה לעונש, הפנתה לערכים המוגנים שנפגעו, לחומרה הטמונה בדרך בה בחרו הנאשמים לפתרון סכסוכים, וכן לנסיבות ביצוע העבירה אותן ביקשה לראות בחומרה; היא הפנתה לחבירת הנאשמים יחדיו, לניסיונם להסוות את זהותם, להצטיידותם במקלות, להגעתם באמצעות רכב לעסקו של המתלון, ולאלימות הקשה שהופעלה כלפיו. כן הפנתה ב"כ המאשימה לחבלות שנגרמו למתלון ולטראומה הנפשית שהייתה מנת חלקו. ב"כ המאשימה התייחסה לראיות לעונש מטעם הנאשמים וטענה כי אין לייחס משקל להסכם הסולחה שלדבריה ניכר כי נעשה "מן השפה אל החוץ". לשיטת ב"כ המאשימה מתחם העונש צריך לכלול מאסר בפועל בין 12-48 חודשים (ראו החלטה בדבר תיקון הפרוטוקול מיום 30.6.2014). ב"כ המאשימה הגישה את רישום הרשעותיהם הקודמות של נאשמים 1 ו-4, הפנתה לפסיקה וטענה כי יש להטיל בנסיבות המקרה עונש ברף הגבוה של המתחם, מאסר על תנאי מרתיע, קנס ופיצוי למתלון.

לבסוף עתרה ב"כ המאשימה לחילוט הרכב שבאמצעותו הגיעו הנאשמים אל מקום עסק המתלונן. לטענתה, הרכב שימש חלק אינטגרלי בביצוע העבירה: הגעה והימלטות מן המקום.

11. **ב"כ הנאשמים** טען לעונש ולא חלק בדבריו כי התנהגות הנאשמים פסולה, יש לסלוד ממנה וכי אין כל הצדקה למעשה. הסנגור פירט את הרקע לאירוע וציין כי המתלונן נשוי לאחותם של הנאשמים, לאחר שבעבר, לפני כ- 20 שנים, הייתה מאורסת לאחר, והוא נישא לה שלא על דעת הוריה, מה שמכונה לפי המסורת "חטיפה". אז, ועדת סולחה קבעה כי על המתלונן לפצות את הארוס הנכזב בסכום כסף. על פי הנטען, סמוך למקרה מושא האישום החל המתלונן לדרוש מאחד הנאשמים, באיומים, לרבות איומים ברצח, להחזיר את אותם כספים ששילם שני עשורים קודם לכן. הסנגור ציין כי הוגשה תלונה למשטרה ורק לאחר זמן פעלה המשטרה והעתיקה את המסרונים מהטלפון בהם נכללו האיומים. עוד ציין הסנגור כי המתלונן הזמין את אחד הנאשמים לעסק, שם חיכו לו ארבעה בריונים שתקפו אותו וגרמו לו נזק, דבר שגרם להתפתחות התקרית האלימה מושא האישום. הסנגור סבור כי מאחר שהמשטרה לא פעלה כלפי המתלונן בגין תקיפת הנאשם, יש בכך כדי להקים טענה של הגנת מן הצדק לצורך הקלה בעונשם של הנאשמים.

לגבי נסיבות ביצוע העבירות נטען כי הנזק שנגרם למתלונן לא היה רציני וכי המטרה הייתה "הרתעה" כלשון הסנגור. ב"כ הנאשמים הפנה להודאת הנאשמים בהזדמנות הראשונה, שלידו מעידה על חרטה והעדר מסוכנות הנשקפת מן הנאשמים, זאת לצד החסכון בזמן שיפוטי; וכן הפנה לסולחה שנערכה ולעמדת המתלונן שהובעה במסגרת הליכי המעצר לפיה ביקש לשחרר את הנאשמים.

הסנגור התייחס לנסיבותיהם האישיות של הנאשמים וביקש - תוך שהוא תומך את טיעונו בפסיקה - להטיל על הנאשמים עונש החופף את ימי מעצרם ולכלל היותר עונש שירוצה בעבודות שירות, ולגבי נאשם 2 - ביקש לבטל את הרשעתו בדין. לגבי נאשם זה נטען כי שירת בצה"ל בתפקידים מבצעיים ושחרר בדרגת סרן ומועמד להתגייס ליס"מ, וכן היה מועמד לתפקיד רכז הבטחון של הכפר. נטען שהרשעתו תפגע בהתקדמותו בסולם התפקידים.

אשר לבקשת לחילוט הרכב, הסנגור ביקש לדחות בקשה זו. לטענתו, הרכב שימש להגעת הנאשמים למקום ולא מעבר לכך. לידו המבחן הרלוונטי שיש להחיל נעוץ בחיוניות הרכב לביצוע העבירה קרי, אם העבירה הייתה יכולה להתבצע ללא השימוש ברכב.

12. נאשם 1 ציין בדבריו כי הוא הודה בטעותו וכי מצבו הכלכלי הולך ומתדרדר לאור כך שמזה ארבעה חודשים הוא ויתר הנאשמים לא עובדים.

נאשם 4 ציין כי הוא אב ל- 6 ילדים, מצוי בהליכי פשיטת רגל, מצבו הכלכלי קשה ומצבו הולך ומחמיר עקב התנאים המגבילים בהם הוא נתון.

מתחם העונש ההולם וגזר הדין

13. גזירת הדין נעשית בדרך כלל בשני שלבים עיקריים: קביעתו של מתחם העונש הולם ולאחר מכן גזירת העונש בגדרי המתחם (סעיף 40ג' לחוק העונשין), כשבתוך כך יש לבחון אם קיימים שיקולים המצדיקים סטיה מהמתחם. ראו לעניין בחינת שלבי גזירת העונש לאור תיקון 113 לחוק העונשין: ע"פ 1127/13 **גברזגני נ' מדינת ישראל** ([פורסם בנבו], 15.1.2014); ע"פ 8641/12 **סעד נ' מדינת ישראל** ([פורסם בנבו], 5.8.2013); ע"פ 1903/13 **עיאשה נ' מדינת ישראל** ([פורסם בנבו], 14.7.2013).

14. סימן א'1 לפרק ו' לחוק העונשין, מונה שתי אפשרויות בהן ניתן לסטות ממתחם העונש שנקבע. סעיף 40ד' לחוק קובע כי בית המשפט רשאי לחרוג ממתחם העונש ההולם במקרה ומצא כי הנאשם השתקם או שיש סיכוי של ממש שישתקם. סעיף 40ה' לחוק קובע אפשרות להטיל עונש חמור מהרף העליון של המתחם, במקרה של נאשם שיש חשש ממשי שיחזור ויבצע עבירות והחמרה בעונשו והרחקתו מהציבור נדרשת כדי להגן על שלום הציבור (קביעה כזו מחייבת קיומו של עבר פלילי משמעותי או הצגת חוות דעת מקצועית).

15. אין צורך לפרט את הערכים המוגנים שעבירות האלימות ככלל והעבירה בה הורשעו הנאשמים באו לשמר. שמירה על שלמות הגוף והנפש, הכבוד והביטחון האישי - הם חלק מהערכים המוגנים. לצדם ערכים מוגנים נוספים שעניינם שמירה על חוסנה של החברה תוך שמירה על הביטחון האישי של יחידה. יפים לענייננו הדברים שנאמרו בע"פ 9630/09 **זוהר נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו, 20.7.10):

"כמעט ולא יעבור יום שלא נשמע בו על מעשה אלימות נוראי בו אדם תקף את רעהו, ופעמים רבות תוך שימוש בכלי נשק קר, כסכין. מעשי האלימות היו כמגפה הפושטת במדינתנו ומותירה אחריה חללים ופצועים ונראה כי אין יכולת לעמוד בפניה. על כן על בתי המשפט להרים תרומה לעצירת מגפת האלימות הנוראית. תרומה זו פירושה הוא הטלת עונשים חמורים על מי שנמצאו מדביקים אחרים ומסייעים למגפה להוסיף ולהתפשט".

כן ראו: ע"פ 8991/10 **מכבי נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו, 27.10.11); ע"פ 371/08 **מדינת ישראל נ' ביטאו** (פורסם בנבו, 27.10.08); ע"פ 1132/07 **מקון נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו, 5.8.07).

16. במקרה שלפנינו מידת הפגיעה בערכים המוגנים כלל אינה פשוטה. מסקנה זו עולה מהעובדות והנסיבות המפורטות בכתב האישום בהן הודו הנאשמים. הנאשמים פעלו במשותף תוך שהם חוברים יחדיו לפגוע במתלון, שהוא כאמור גיסם. לשם ביצוע זממם, נסעו הנאשמים ברכב, הגיעו למקום עסקו של המתלון, הצטיידו במקלות וניסו להסוות את זהותם. מנסיבות אלו עולה כי הנאשמים תכננו את מעשיהם בקפידה ובכך יש לראות חומרה. בנוסף, הצטיידו הנאשמים במקלות, אשר נחשבים "נשק קר", והפליאו יחד מכות במתלון "ללא רחם" - כלשון כתב האישום.

17. אין להתעלם מהתוצאה שנגרמה בעקבות מעשיהם של הנאשמים. כעולה מכתב האישום, המתלון נפצע ונגרמו לו חתכים בראשו ובחלקי גופו וכן נפחות בידו והוא נזקק לטיפול רפואי, כפי שעולה מהמסמכים ומהתמונות שהוגשו על ידי המאשימה. מעשה התקיפה של הנאשמים יכול היה לגרום נזק נוסף ועל כן טמון בו פוטנציאל פוגעני. בנוסף לפגיעה הפיזית שנגרמה למתלון, אין להתעלם מכך שהוא הותקף בתוך עסקו, במקום ציבורי בשעת יום. יש בכך משום ביזוי והשפלה של המתלון מעצם תקיפתו וכן הפרת הסדר הציבורי; יש לזכור כי תקיפתו של המתלון הייתה בתחנת הרכבת, מקום ציבורי שניתן להניח כי הוא מקום הומה אדם ומהתיעוד של מצלמות האבטחה ניתן אכן לראות אנשים העוברים ליד המקום ומתקהלים לאחר המקרה.

18. בבחינת "הסיבות שהביאו את הנאשם לבצע את העבירה" (סעיף 40ט(א)(5) לחוק העונשין) פירטה הסנגור בטיעונו את הרקע לסכסוך בין הצדדים, שלידתו מלפני שנים רבות מאד, וטען כי מעשה האלימות היה תגובה לפניות המתלון אל אחד הנאשמים ולאיומים קשים ואלימות שנקט כלפיו. לתמיכה בטיעון הוגש מסמך מתוך חומר החקירה (נ/5) שהוא תרגום מסרונים שהוחלפו בין המתלון לבין נאשם 3 (צילום המסרונים מצוי גם בדיסק ת/3 שהוגש על ידי המאשימה). תחילה אציין כי לא הונחה לפניי תשתית עובדתית המלמדת כי עובר לאירוע נאשם 3 הותקף על ידי המתלון או כי ארבעה בריונים ארבו לו כנטען ועל כן, אין להתחשב בנתונים אלה בקביעת המתחם. לעניין האיומים - עיון במסמך נ/5 מלמד כי החלפת המסרונים בין המתלון לנאשם 3 התייחסה אכן לסיפור מלפני 20 שנים ובהם נכללה דרישת המתלון כי משפחת הנאשם - ובעיקר אמם של הנאשמים - תחזיר לו כספים שהוא שילם. העיקר הוא כי מאותו מסמך עולה כי המתלון אכן איים על הנאשמים ועל בני משפחתו והעליב אותם תוך שהוא כורך את אשתו - אחותם של הנאשמים - ובנותיו ומתבטא התבטאויות קשות כלפי נאשם 3 ובני משפחתו. האיומים בהם התבטא המתלון הם איומים קשים ואף איומים ברצח. עם זאת, גם נאשם 3 לא טמן ידו בצלחת והתבטא באופן קשה כלפי המתלון ואף איים עליו איומים קשים. יצוין כי חלק מהמסרונים שהוחלפו היו בסמוך לאירוע, כפי שמצוין בדף 5 למסמך נ/5. בשים לב לנתונים אלה יש מקום לתת להתנהלות המתלון משקל מסוים בקביעת המתחם, אולם זאת באופן מסויג, שכן נאשם 3 גם הוא איים על המתלון. והעיקר - גם התבטאויותיו של המתלון ואיומיו לא הצדיקו את הגעת חבורת הנאשמים אל מקום עסקו ונקיטת אלימות קשה כלפיו.

19. הסנגור מוסיף וטוען כי המשטרה לא פעלה כלפי המתלון בגין מעשיו ולדבריו יש בכך כדי להקים טענה של הגנה מן הצדק, שאמנם אין בה כדי לבטל את האישום אך די בה כדי להקל בעונשם. לתמיכה בטענתו צירף הסנגור פרוטוקול דיון מהליך מעצר הימים של אחד הנאשמים (ראו נ/4). מפרוטוקול זה עולה כי באותו שלב לא נחקר המתלון בתור חשוד ולא נבדקה הגרסה לפיה המתלון תקף אחד הנאשמים, אולם התמונה שלפניי אינה ברורה, המידע שהונח הוא חלקי והיה רלוונטי לשלבים המוקדמים של חקירת המקרה ובוודאי שאינו מבסס את טענת הסנגור.

20. מדיניות הענישה הנוהגת: כל אחד מהצדדים הגיש פסיקה התומכת לטענתו בעמדתו העונשית. פסיקת בתי המשפט המחוזיים והעליון כוללת מנעד רחב מאד של עונשים בעבירות אלימות, לרבות עבירות לפי הסעיף בו הורשעו הנאשמים. מובן כי מנעד העונשים הרחב נובע מהנסיבות השונות בכל מקרה ומקרה

ובפרט מהות הנשק הקר בו נעשה שימוש.

21. לאור המובא לעיל, אני קובע כי מתחם העונש ההולם כולל מאסר בפועל שנע בין 6-18 חודשי מאסר בפועל, מאסר על תנאי, קנס ופיצוי למתלונן.

סטיה מהמתחם ובקשת נאשם לביטול ההרשעה

22. מנסיבות העניין, לא נראה כי קיימים שיקולים אשר מצדיקים סטיה מהמתחם, לחומרה או לקולה, לגבי אף אחד מן הנאשמים.

23. במהלך הטיעונים לעונש ביקש הסנגור להורות על ביטול הרשעת נאשם 2. בעניינו ציין הסנגור כי השתחרר מצה"ל בדרגת סרן לאחר ששירת 12 שנים בתפקידים מבצעיים ובכללם בתפקיד מ"פ. לדברי הסנגור נאשם 2 מועמד להתגייס ליס"מ והיה מועמד לתפקיד רכז בטחון של הכפר ועל כן הרשעתו בדין עלולה לסכל את התקדמותו בסולם התפקידים.

24. המבחנים הרלוונטיים לבחינת שאלת ההימנעות מהרשעה מצויים בהלכת כתב (ע"פ 2083/96 תמר כתב נ' מ"י, פד"י נ"ב(3) 337, בעמ' 341-342 (להלן: **פרשת כתב**) שם קבע בית המשפט העליון כי **"הימנעות מהרשעה אפשרית איפוא בהצטרף שני גורמים: ראשית, על ההרשעה לפגוע פגיעה חמורה בשיקום הנאשם ושנית, סוג העבירה מאפשר לוותר בנסיבות המקרה המסוים של ההרשעה, מבלי לפגוע באופן מהותי בשיקולי הענישה האחרים..."**. דומה כי נסיבות המקרה פה רחוקות מלענות לקריטריונים שנקבעו בהלכת כתב להימנעות מהרשעה, ואין מאפשרות ביטול ההרשעה תוך כדי סטיה משמעותית מהמתחם שנקבע, כל זאת מבלי שיהיה בפני תסקיר שירות המבחן. גם אם אצא מתוך הנחה כי תיגרם פגיעה בעתידו התעסוקתי של הנאשם במידה ויורשע, נאשם 2 הודה בביצוע עבירת אלימות חמורה בנסיבות חמורות. האינטרס הציבורי אינו מאפשר ויתור על הרשעת הנאשם ומחילה על המעשה כלא היה. עבירות אלימות אינן ראויות לדור ככלל בכפיפת אי-ההרשעה, לא כל שכן עבירות אלימות כבמקרה שלפנינו. על כן, בקשת נאשם 2 לבטל את הרשעתו נדחית בזה.

שיקולים לגזירת העונש בתוך המתחם

25. בגזירת העונש בגדרי מתחם העונש ההולם, יש לשקול את הנסיבות שאינן קשורות בביצוע **העבירה** (סעיף 40 יא' לחוק). אפרט להלן את השיקולים הרלוונטיים לגזירת העונש:

26. **הסולחה:** כפי שצוין בפתח גזר הדין בין הניצים נערך הסכם סולחה בכתב (נ/1) בו צוין בין היתר כי "הצדדים מוחלים וסולחים אחד לרעהו"; כי "המתלוננים מסכימים בזאת לראות בהסכם סולחה זה כבקשה

מצדם לבטל את התלונות אשר הוגשו בגין האירוע..."; וכי "הצדדים התחייבו אחד כלפי השני וגם בפני המכובדים לשמור על יחסים טובים ולא להפר את הסדר. הסכם הסולחה הושג באמצעות נכבדים שכללו את מר נ' מ' ראש המועצה המקומית *****", אשר העיד לפניי ומעדותו יכולתי להתרשם כי המדובר בהסכם סולחה שאינן מן השפה והחוצה, חרף הקשיים עליהם הצביעה המאשימה; כגון העדר פיצוי, העובדה כי בהסכם נכתב כי גם המתלונן מוחל וסולח לנאשמים ולמשפחתם והעדר חתימת הנאשמים על ההסכם. דומה כי לחלק מן הקשיים קיימים הסברים הגיוניים שלגבי חלק מהם התייחס מר מ' וחלקם האחר מוסבר מנסיבות המקרה עצמו. אשר למחילת המתלונן, יש לזכור כי מצד הנאשמים עלו טענות לאיומים ואף לאלימות מצד המתלונן, ולפחות לגבי האיומים אף נמצאו תימוכין; ובאופן כללי - המדובר בצדדים אשר ביניהם קרבת משפחה: אחותם של הנאשמים נשואה למתלונן, והיחסים בין הניצים מורכבים על רקע נסיבות נישואי המתלונן ואחות הנאשמים.

אכן, במהלך הצגת הראיות לעונש הערתי כי ראוי לשמוע את עמדת המתלונן במישרין ולא רק באמצעות הגשת הסכם הסולחה. הדיון נדחה לשם כך אולם בסופו של דבר המתלונן לא התייצב, לטענת הסנגור בשל אבל במשפחתו. אמנם, היה ראוי שעמדת המתלונן תישמע מכלי ראשון, אך מנגד קיימים נתונים נוספים שמבססים את הדעה שמדובר אכן בהסכם בעל משמעות: דברי נציג ועדת הסולחה, חתימת המתלונן על הסכם הסולחה וחשוב מכך - דברי המתלונן אשר נכח בישיבת בית המשפט מיום 7.4.2015 שם ציין "...שהכל נסגר כי עשינו סולחה. אני לא פוחד מהם. אני מבקש שהם ישתחררו מהמעצר". באותו ישיבה בה נכח המתלונן אף הוצג הסכם הסולחה שנערך.

27. במכלול השיקולים לגזירת העונש, אין להתעלם מהיחסים המורכבים שבין הצדדים וההשפעה שיכולה להיות להטלת מאסר בפועל הן על הנאשמים והן על משפחותיהם. במיוחד יש לקרב אל המבט אל ההשפעה האפשרית של העונש שיטל, על אחותם של הנאשמים אשר נשואה למתלונן, זאת במיוחד לאור הנסיבות שעמדו בבסיס הנישואין, ולכך שהאלימות פרצה על רקע דרישה כספית המתייחסת לסיפור נישואיה של האחות עם המתלונן. אין תימה אפוא כי לא פעם הוזכרה האחות ובנותיה במסגרת חילופי הדברים במסרונים בין נאשם 3 למתלונן. כך למשל ציין המתלונן במסרונים כי "בקרוב ק' [האחות - מ"ע] הולכת להתגרש בגלל אמא שלך... מה גם אסור לכם לדבר עם הבנות שלי ואיתי לכל החיים"; "אם אמא שלך לא מחזירה את הכסף ק' מפרסמת בעיתון שהיא מתנערת מכם ואז יהיו הפתעות"; וחזר וציין כי באמתחתו "הפתעות" שיביכו את בני המשפחה.

28. הנאשמים הודו בעובדות כתב האישום כבר בשלבים המוקדמים של ההליך, סמוך מאוד לאחר הגשתו. בנסיבות העניין יש לראות בהודאתם משום נטילת אחריות מלאה על מעשיהם, ולזאת יש להוסיף את דברי חלק מהנאשמים בתום הטיעונים לעונש. בנוסף, הודאת הנאשמים ייתרה את העדת המתלונן ועדים נוספים, עם כל המשתמע מכך. דומה כי הודאת הנאשמים בשלבים המוקדמים של ההליך, אף עולה בקנה אחד עם הסכם הסולחה שגובש. כמו כן יש להתחשב בעדותו של עד האופי מר ס' אשר תיאר את המשפחה כמשפחה "שקטה".

29. הנאשמים היו נתונים במעצר. נאשם 1 ו- 3 מיום 25.3.2015 עד ליום 7.4.2015; ונאשם 2 מיום 24.3.2015 עד 7.4.2015; ונאשם 4 מיום 8.4.2015 עד 16.4.2015. לאחר מכן היו נתונים בתנאים מגבילים, לאחר ששוחררו בהסכמת המאשימה מיד כשהודו בכתב האישום.

30. עתה אעבור לנסיבותיו הספציפיות של כל אחד ואחד מן הנאשמים:

א. נאשם 1 יליד 1977, לחובתו הרשעה קודמת אחת בגין עבירה של תגרה במקום ציבורי שבוצעה בשנת 2005 ובגינה הוטל עליו מאסר על תנאי של חודש אחד למשך שנה. מדברי הסנגור עולה כי הנאשם רווק ועובד לפרנסתו במפעל. הוצג מסמך מטעם המעסיק ממנו עולה כי הנאשם החל לעבוד בתור מחסנאי משנת 2006 והוא מגלה רצינות, נאמנות, אחריות ויושר; לימים התקדם לתפקיד בכיר יותר ובשנת 2014 אף זכה לתעודת עובד מצטיין (נ/3(ב) ו- (ג)). בדברו לפני ציין הנאשם את הפגיעה הכלכלית שנגרמה לו עקב מעצרו. עוד צוין על ידי הסנגור כי הנאשם תומך באמו.

ב. נאשם 2 יליד 1984, אין לחובתו הרשעות קודמות, נשוי ואב לתינוק. הסנגור ציין כי הנאשם עבד לפני מעצרו במפעל "כבירן". מכתב מהמעסיק תיאר אותו כמסור ומקצועי ובעל מוטיבציה גבוהה (ראו נ/3(ה)). הנאשם שירת 12 שנים בצה"ל בתפקידים שונים לרבות תפקידים מבצעיים, הגיע לדרגת מ"פ ושוחרר מהצבא בדרגת סרן. הוצגו מספר מסמכים הקשורים לשירותי הצבאי (ראו נ/3(ו)-(יד)), מהם עולה כי הנאשם סיים בית ספר לקצינים והוסמך לקצונה בצבא; סיים קורס מפקדי פלוגות; נבחר כמצטיין, בהצטיינות יתרה, של פיקוד הדרום בהיותו סגן וזכה לתעודת הערכה; נבחר כמצטיין אלוף הפיקוד בטקס יום העצמאות תש"ע; וכן נבחר כחייל למופת. אין ספק כי המדובר בנתונים משמעותיים שיש להתחשב בהם.

ג. נאשם 3 הוא יליד 1987, אין לחובתו הרשעות קודמות. מדברי הסנגור עולה כי הוא עסוק בבניית ביתו ותומך באמו. הנאשם עובד ברפת בקיבוץ סער. הוצג מסמך לפיו מדובר בעובד מסור שלא היו לגביו בעיות משמעת כלשהן (נ/3(ד)).

ד. נאשם 4 יליד 1970, נשוי ואב ל6 ילדים, אשתו עובדת והוא עובד במפעל לייצור תבניות בניין. נטען כי מצבו הכלכלי קשה והוא מצוי בהליך פשיטת רגל ונתמך על ידי מחלקת הרווחה. לנאשם 4 הרשעה קודמת בעבירה של תגרה במקום ציבורי - באותו תיק בו הורשע נאשם 1.

31. כפי שניתן להבחין, קיימת נבדלות בנסיבות הקשורות לכל נאשם ונאשם, עם זאת, בנסיבות העניין אין אני רואה לערוך אבחנה בעונשים שיוטלו עליהם, זאת בין היתר משום כוונתי להטיל על כל הנאשמים עונש ברף התחתון של המתחם.

הבקשה לחילוט הרכב

32. באת כוח המאשימה ביקשה לחלט את הרכב אשר באמצעותו הגיעו הנאשמים אל קרבת מקום עסקו של המתלונן, שם הותקף. נטען כי כלי הרכב שימש את החבורה כדי להגיע למקום בו בוצעו העבירות. מנגד טוען הסנגור כי עובדה זו אין בה כדי להביא לחילוט הרכב.

33. סמכות החילוט קבועה בסעיפים 32 ו-39 לפקודת סדר הדין הפלילי (מעצר וחיפוש) [נוסח חדש], התשכ"ט-1969 (להלן: **פסד"פ**). כאשר עסקין בנכס בו נעברה עבירה, או שהנאשם התכוון לבצע בו עבירה, או ניתן כשכר בעבור עבירה או כאמצעי לביצועה, ניתן להורות על חילוט הנכס אם הנאשם הוא בעליו של הנכס, וההרשעה היא במעשה העבירה שנעשה בחפץ או לגביו. ראו: ע"פ 545/99 סבג נ' **מדינת ישראל**, פ"ד נה(1) 507 (1999); בש"פ 6686/99 **עובדיה נ' מדינת ישראל**, פ"ד נד(2) 464 (2000); וכן וראו גזרי הדין שניתנו על ידי בת"פ (שלום קריות) 12323-09-13 **מדינת ישראל נ' עטל** (23.11.14); ובת"פ (שלום קריות) 19416-03-13 **מדינת ישראל נ' שולי** (23.4.14).

34. סמכות החילוט מאפשרת להפקיע את רכושו של האזרח, ומשום כך נדרש איזון בין התכליות לשמן נועדה הסמכות לבין זכויות ואינטרסים אחרים ובראשם זכות הקניין. שיקול נוסף במסגרת השיקולים להפעלת הסמכות לחילוט הוא עיקרון המידתיות. במה דברים אמורים? ראשית, חילוט הוא חלק מהעונש ויש לבחון אותו ביחס ליתר רכיבי העונש המוטלים תוך עריכת איזון בין כלל מרכיבי גזר הדין. שנית, יש לבחון את תוצאות החילוט ביחס למהות העבירה שבוצעה, חומרתה ותוצאותיה. הרעיון מאחורי סמכות החילוט קשור לכך שאותו חפץ הוכתם בעבירה ומכאן שאין להשיבו לבעליו בין אם כדי למנוע ביצוע עבירה בעתיד ובין אם רק לשם הענשתו על ביצוע העבירה. ראו בהקשר זה: בש"פ 342/06 **חברת לרגו עבודות עפר בע"מ נ' מדינת ישראל** (12.3.06). המבחן הרלוונטי לשאלת החילוט היא **"במהותה ובעוצמתה של הזיקה בין החפץ לבין העבירה ובחומרתה של העבירה, היינו במקרה כגון זה שבפנינו עולה השאלה באיזה מידה שימש הרכב באופן מהותי לביצוע העבירות שבוצעו"**. ע"פ 4148/92 **מועד נ' מדינת ישראל** דינים עליון, כרך לו, 412 (להלן: **עניין מועד**).

35. במקרה שלפנינו תפקידו של הרכב במעשה העברייני הכולל לא היה עיקרי ומהותי והא התמצה בכך ששימש להגעת החבורה למקום בו בוצעה העבירה ולנסיעתם מהמקום לאחר מכן. גם אם ניתן לומר (ולדעתי בדוחק) כי הרכב היה אמצעי לביצוע העבירות, הרי אין מקום לקביעה כי הוא מהווה כלי מרכזי ועיקרי שקשור קשר הדוק ובל ינותק למעשה העברייני. בנסיבות אלה לא ניתן לקבוע כי הרכב הוכתם במעשה עבירה עד כדי מצב שיש לחלטו. איזון נכון, ראוי ומידתי, מצדיק דחיית בקשת החילוט.

36. לאור האמור לעיל, סבורני כי אין להורות על חילוט הרכבים ודין בקשת המאשימה לחילוט הרכב - להידחות. ככל שהרכב מצוי בחזקת המאשימה עליה להחזירו לבעליו תוך 10 ימים מהיום.

גזר הדין

37. לאור האמור לעיל, בשים לב למתחם העונש שקבעתי ולשיקולים הקשורים לגזירת העונש, אני גוזר על כל אחד מהנאשמים את העונשים הבאים:

א. מאסר בפועל לתקופה של 6 חודשים לריצוי בעבודות שירות.

נאשם 1 יבצע את עבודות השירות בבית אבות "מלון פלאס" ברחוב המעפילים 26 נהריה. הנאשם יועסק 5 ימים בשבוע, 8 וחצי שעות עבודה יומית. הנאשם יתייצב ביום 31.12.2015 בשעה 8:00 לצורך קליטה והצבה במשרדי הממונה על עבודות השירות במפקדת מחוז צפון.

נאשם 2 יבצע את עבודות השירות במרכז פיס סיעודי שלומי, ברחוב הטיילת האנגלית 61 שלומי. הנאשם יועסק 5 ימים בשבוע, 8 וחצי שעות עבודה יומית. הנאשם יתייצב ביום 12.11.2015 בשעה 8:00 לצורך קליטה והצבה במשרדי הממונה על עבודות השירות במפקדת מחוז צפון.

נאשם 3 יבצע את עבודות השירות בבית אבות "בית חוסן" רחוב ויצמן 3/5 נהריה. הנאשם יועסק 5 ימים בשבוע, 8 וחצי שעות עבודה יומית. הנאשם יתייצב ביום 10.12.2015 בשעה 8:00 לצורך קליטה והצבה במשרדי הממונה על עבודות השירות במפקדת מחוז צפון.

נאשם 4 יבצע את עבודות השירות בבית אבות "מעון פנורמה", רחוב המעפילים 6 נהריה. הנאשם יועסק 5 ימים בשבוע, 8 וחצי שעות עבודה יומית. הנאשם יתייצב ביום 28.12.2015 בשעה 8:00 לצורך קליטה והצבה במשרדי הממונה על עבודות השירות במפקדת מחוז צפון.

ב. 8 חודשי מאסר על תנאי, שלא יעבור בתוך שלוש שנים, עבירת אלימות מסוג פשע ויורשע בה.

4 חודשי מאסר על תנאי, שלא יעבור בתוך שלוש שנים, עבירת אלימות מסוג עוון ויורשע בה.

ג. קנס בסך של 3000 ש"ח או 30 ימי מאסר תמורתו.

הקנס ישולם ב- 6 תשלומים חודשיים רצופים ושווים החל מיום 1.9.2015 ובכל 1 לחודש שלאחריו. אי תשלום אחד משיעורי הקנס במלואו ובמועדו, תעמיד את יתרת הקנס לפרעון מיידי.

מיום 16.2.2010

תיקון מס' 104

ס"ח תש"ע מס' 2229 מיום 16.2.2010 עמ' 384 (ה"ח 463)

ביטול סעיף 73

הנוסח הקודם:

התחייבות אחרים להימנע מעבירה

73. חשש בית המשפט להפרת השלום מצד נאשם שלא הורשע או מצד מתלונן שטען או העיד במשפט, רשאי בית המשפט לצוות שאותו נאשם או מתלונן יתן התחייבות להימנע מעבירה שיש בה אלימות תוך תקופה שיקבע בית המשפט ושלא תעלה על שנה אחת; ההתחייבות תהיה בסכום שקבע בית המשפט, ובלבד שלא תעלה על סכום הקנס שמותר להטיל בשל העבירה שממנה מתחייבים להימנע.

ד. אני מחייב כל אחד מהנאשמים לפצות את המתלונן, עד תביעה 1, בסכום של 10,000 ₪. הפיצוי ישולם לא יאוחר מיום 1.12.2015, על ידי הפקדתו בקופת בית המשפט. לאחר הפקדת הסכום יועבר לזכאי לפיצוי.

זכות ערעור לבית המשפט המחוזי תוך 45 ימים מהיום.

ניתן היום, כ"ז אב תשע"ה, 12 אוגוסט 2015, בהעדר הצדדים.